جمع جواز ثبوتی صوم یوم الشک با قاعده عملی «الفریضة لاتقبل الا بالیقین»

الآن فرمودند در روایات باب نگاه بکن. ما نگاه کردیم. روایت اول چه بود؟ حضرت فرمودند «لأن اصوم یوما من شعبان احب الی من ان افطر یوما من شهر رمضان»، دقیقاً لسان این روایت ثبوتی بود. روشن و واضح. خب چطور می‌گویی «لاتؤدی الا بالیقین»؟! منافاتی ندارد. در «لاتؤدی الا بالیقین» شارع دارد کاری می‌کند که از آن نمی‌گذرد. اول کاری که شارع با بیان احکام خودش کرده همانها است. یعنی من از این شرع و اجرای آن منظوری دارم. آن منظور من باید با حفاظ بر بقاء نظم و سهولت شریعت و سماحت شریعت و تعظیم شعائر امر دین باشد. اگر می‌خواهد اینطور باشد باید در فرائض مشی بر یقین بکنید. چرا؟ چون ریخت شک، ریخت تذبذب است؛ ریخت اختلاف است؛ ریختی است که در ظنه این است که مقاصد من از دست برود. بنابراین وقتی شارع می‌گوید «لاتؤدی الفرائض الا بالیقین» چیزی جز همان استصحاب نیست. اما استصحابی است که چندین امر مهم دیگر در حوزه فرائض کمک می‌کند که شارع این استصحاب را برجسته کند. چطور برجسته کند؟ روی یقین دوم تأکید کند. بگوید فرائض است، باید یقین دوم بیاید تا شما آنها را انجام بدهید. تا آن یقین دوم نیاید نمی‌توانید آنها را انجام بدهید. پس تمام لسان اینها همان استصحاب است که این اغراض سبب می‌شود که بر یقین دوم تأکید کند. «صم للرؤیة »، چرا «صم للرؤیة »؟ یعنی «صم للیقین». این کدام یقین است؟ یقین دوم.

> 40:11

لذا مرحوم شیخ...؛ این خیلی مهم است. این ارتکازی که فرمودند؛ این انصافی که فرمودند –که انصافهای شیخ انصاری معروف است به این زودی در نمی‌شود. شیخ است!- همینطور عبور کردن از آن در بحث فقهی، یک جور کفران نعمت است. «و الانصاف ان المکاتبه اظهر ما فی الباب فی دلالته علی الاستصحاب». بزرگی مثل شیخ این را بفرمایند اما ما با یک کلمه «راجع» آن را در کنیم، آن هم تنها روایات «صم للرؤیة » را ردیف کنیم، اما بقیه آن را اصلاً نگوییم، دراینصورت حرف شیخ کنار می‌رود. و حال آنکه اگر شما همه چهار باب را ببینید این ارتکاز و انصاف شیخ زنده می‌شود. وقتی زنده شد نگاهی که شما به روایات دارید نگاه فضای مدیریت امتثال و استصحاب است، ولو با شئون مختلف استصحاب. نه با صرف اینکه بگوییم شک نیاید یقین را ببرد. عرف فوری می‌گوید که یقین آمد. درحالیکه با تأکید بر اینکه امر اتیان فرائض، منظم باشد؛ همه امت با هم یک کار را انجام بدهند. در اتیان فرائض چقدر تعظیم شعائر هست! شوخی نیست.

بازبینی #1
ایجاد شده 7 ژوئن 2026 13:40:32 توسط ... .
به روزرسانی شده 7 ژوئن 2026 13:41:02 توسط ... .